

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 26 Αυγούστου 2010 (02.09)
(OR. en)**

12936/10

LIMITE

**UEM 262
ECOFIN 481**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Για το Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET
PUIGARNAU, Διευθυντής

Ημερομηνία Παραλαβής: 20 Αυγούστου 2010

Αποδέκτης: κ. Pierre de BOISSIEU, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θέμα: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο
Συνέχειες που δόθηκαν στην απόφαση του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου
2010 απευθυνόμενη προς την Ελλάδα με σκοπό την ενίσχυση και
εμβάθυνση της δημοσιονομικής εποπτείας, διά της οποίας ειδοποιείται η
Ελλάδα να λάβει τα μέτρα μείωσης του ελλείμματος που κρίνονται
αναγκαία για την αντιμετώπιση της κατάστασης υπερβολικού
ελλείμματος

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο της Επιτροπής - COM(2010) 439 τελικό.

σνημμ.: COM(2010) 439 τελικό

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.8.2010
COM(2010) 439 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Συνέχειες που δόθηκαν στην απόφαση του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010
απευθυνόμενη προς την Ελλάδα με σκοπό την ενίσχυση και εμβάθυνση της
δημοσιονομικής εποπτείας, διά της οποίας ειδοποιείται η Ελλάδα να λάβει τα μέτρα
μείωσης του ελλείμματος που κρίνονται αναγκαία για την αντιμετώπιση της
κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συνέχειες που δόθηκαν στην απόφαση του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010 απευθυνόμενη προς την Ελλάδα με σκοπό την ενίσχυση και εμβάθυνση της δημοσιονομικής εποπτείας, διά της οποίας ειδοποιείται η Ελλάδα να λάβει τα μέτρα μείωσης του ελλείμματος που κρίνονται αναγκαία για την αντιμετώπιση της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα ανακοίνωση αξιολογούνται τα μέτρα που εφάρμοσε η Ελλάδα μέχρι το τέλος Ιουνίου 2010 προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση του Συμβουλίου 2010/320/ΕΕ της 10^{ης} Μαΐου 2010¹, βάσει της έκθεσης που υπέβαλε η Ελλάδα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή στις 6 Αυγούστου 2010². Στην έκθεση αυτή γίνεται λόγος για τα δημοσιονομικά μέτρα με τα οποία επιδιώκεται η μείωση του λόγου του δημοσίου ελλείμματος το 2010, καθώς και για τις ευρείας κλίμακας διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις τις οποίες υιοθετεί και υλοποιεί η ελληνική κυβέρνηση³.

2. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 10^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 2010

Στις 10 Μαΐου 2010, το Συμβούλιο ECOFIN εξέδωσε την απόφαση 2010/320/ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 και το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ, απευθυνόμενη προς την Ελλάδα με σκοπό την ενίσχυση και εμβάθυνση της δημοσιονομικής εποπτείας, διά της οποίας ειδοποιείται η Ελλάδα να λάβει τα μέτρα μείωσης του ελλείμματος που κρίνονται αναγκαία για την αντιμετώπιση της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος⁴.

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου, ζητείται από την Ελλάδα να θεσπίσει σειρά μέτρων πριν από το τέλος Ιουνίου 2010, το τέλος Σεπτεμβρίου 2010, το τέλος Δεκεμβρίου 2010 και το τέλος Μαρτίου 2011. Η εφαρμογή των μέτρων αυτών στοχεύει σε ελλείμματα γενικής κυβέρνησης που δεν υπερβαίνουν τα εξής επίπεδα:

- 18 508 εκατομμύρια ευρώ (8,0% του ΑΕΠ, με βάσει το προβλεπόμενο για τον Μάιο ονομαστικό ΑΕΠ) το 2010.

---

¹ ΕΕ L 145 της 11.6.2010, σ. 6.

² Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα – Έκθεση υποβληθείσα σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου - Ιούλιος 2010, το οποίο υποβλήθηκε στις 6 Αυγούστου 2010. Η έκθεση υποβλήθηκε από την ελληνική κυβέρνηση και περιλαμβάνει παράρτημα για την εποπτεία των τραπεζών το οποίο διαβίβασε η Τράπεζα της Ελλάδας.

³ Η παρούσα ανακοίνωση και η συνοδευτική έκθεση των υπηρεσιών της Επιτροπής που συντάχθηκε από κοινού με την ΕΚΤ (*Πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής για την Ελλάδα*) – πρώτη επανεξέταση, Αύγουστος) συμβάλλουν επίσης στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης με το μνημόνιο συνεννόησης για τους ειδικούς όρους της οικονομικής πολιτικής του Μαΐου, στο πλαίσιο συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης μεταξύ Ελλάδας και κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.

⁴ Συνοπτική παρουσίαση των προηγηθεισών ενεργειών για την εφαρμογή της διαδικασίας μείωσης του υπερβολικού ελλείμματος και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης στην Ελλάδα, γίνεται στην αξιολόγηση της Επιτροπής σε ό,τι αφορά το ελληνικό πρόγραμμα σταθερότητας του Ιανουαρίου 2010 (SEC (2010) 94 τελικό, της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2010).

- 17 065 εκατομμύρια ευρώ (7,6% του ΑΕΠ) το 2011·
- 14 916 εκατομμύρια ευρώ (6,5% του ΑΕΠ) το 2012·
- 11 399 εκατομμύρια ευρώ (4,9% του ΑΕΠ) το 2013 και
- 6 385 εκατομμύρια ευρώ (2,6% του ΑΕΠ) το 2014⁵.

3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

Το 2010, η Ελλάδα θέσπισε τέσσερις δέσμες δημοσιονομικών μέτρων:

- τον Ιανουάριο, στο πλαίσιο του προγράμματος σταθερότητας·
- τον Φεβρουάριο, ακριβώς πριν από την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας από την Επιτροπή·
- τον Μάρτιο, κατόπιν της απόφασης του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2010 δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9,⁶ και
- τον Μάιο, κατόπιν της απόφασης του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010 και των ειδικών όρων που εξαγγέλλονται στο Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών (ΜΟΧΠ) και στο Μνημόνιο Συνεννόησης για τους Ειδικούς Όρους της Οικονομικής Πολιτικής (ΜΣ)⁷.

Στην παρούσα ανακοίνωση αξιολογούνται τα μέτρα που ελήφθησαν από τον Μάιο 2010 και μετά⁸.

Στις 6 Μαΐου 2010, η Ελλάδα εξέδωσε τον νόμο 3845/2010 για τα μέτρα πολιτικής που αφορούν τους ειδικούς όρους της χρηματοδοτικής δέσμης της ζώνης του ευρώ και του ΔΝΤ. Τα δημοσιονομικά και διαρθρωτικά μέτρα που περιελήφθησαν στο νόμο είχαν, ως επί το πλείστο, άμεση εφαρμογή. Στα μέτρα που σχετίζονται με τα έσοδα συγκαταλέγονται οι αυξήσεις των συντελεστών ΦΠΑ, οι αυξήσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα και τα οιοπνευματώδη, καθώς και η φορολόγηση των διαφημίσεων. Σε ό,τι αφορά τις δαπάνες, έγιναν περαιτέρω περικοπές στους μισθούς του δημοσίου και στις συντάξεις που καταβάλλονται από ασφαλιστικά ταμεία σε συνταξιούχους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

⁵ Για την πορεία προσαρμογής που προβλέπεται στην απόφαση, η ετήσια μεταβολή του ενοποιημένου ακαθάριστου χρέους της γενικής κυβέρνησης δεν θα υπερβαίνει τα: 34 058 εκατ. ευρώ (με συνολικό λόγο χρέους προς ΑΕΠ 133,2%) το 2010· 17 365 εκατ. ευρώ (με συνολικό λόγο χρέους προς ΑΕΠ 145,2%) το 2011· 15 016 εκατ. ευρώ (με συνολικό λόγο χρέους προς ΑΕΠ 148,8%) το 2012· 11 599 εκατ. ευρώ (με συνολικό λόγο χρέους προς ΑΕΠ 149,6%) το 2013· 7 885 εκατ. ευρώ (με συνολικό λόγο χρέους προς ΑΕΠ 148,4%) το 2014.

⁶ EE L 83 της 30.3.2010, σ. 13.

⁷ Τα μνημόνια αυτά συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της απόφασης των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ να προσφέρουν χρηματοοικονομική βοήθεια στην Ελλάδα, παράλληλα με συμφωνία stand-by (SBA) με το ΔΝΤ.

⁸ Σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση των μέτρων του Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου γίνεται παραπομπή στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 9/3/2010 (COM (2010) 91 τελικό).

Ο δημοσιονομικός αντίκτυπος των μέτρων της 6ης Μαΐου 2010, τα οποία θέσπισε η Ελλάδα, επί των λογαριασμών του 2010 εκτιμάται σε 2,5% του ΑΕΠ. Τα μέτρα αυτά συνίσταντο σε μέτρα μόνιμης ενίσχυσης των εσόδων (½% του ΑΕΠ ή 1,25 δισεκατ. ευρώ) και σε μόνιμες περικοπές των δαπανών (1,9% του ΑΕΠ ή 4,55 δισεκατ. ευρώ). Επιπλέον, τα μέτρα αυτά θα μετακυλίσουν στους λογαριασμούς του 2011 τη μείωση του ελλείμματος κατά 1,1% του ΑΕΠ.

Το ποσό που αντιστοιχεί στις τέσσερις δέσμες φορολογικών μέτρων που υιοθέτησε η Ελλάδα αθροίζεται στον αρχικό προϋπολογισμό του 2010 τον οποίο κατάθεσε η κυβέρνηση τον Οκτώβριο 2009 και ψήφισε η ελληνική Βουλή τέλη Δεκεμβρίου 2009. Αυτές οι τέσσερις δέσμες μέτρων ποσοτικοποιούνται σε περίπου 8% του ΑΕΠ (εξαιρούμενων των μετακυλίσεων μείωσης του ελλείμματος στο 2011) και αναμένεται ότι θα μειώσουν το δημόσιο έλλειμμα από 13,6% του ΑΕΠ το 2009 σε 8% το 2010⁹.

Στο παράρτημα Ι συνοψίζονται τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010 μέχρι το τέλος Ιουνίου 2010. Στο παράρτημα ΙΙ εξειδικεύονται τα μέτρα των οποίων η προθεσμία, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου, εκπνέει τον Σεπτέμβριο 2010¹⁰.

3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

Ο κρατικός προϋπολογισμός εξελίχθηκε θετικά κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010, σημειώνοντας μείωση του ελλείμματος μεγαλύτερη από την αναμενόμενη¹¹. Ωστόσο, όπως αναφέρεται και στη συνέχεια, πρέπει να εξετασθεί μια σειρά κινδύνων.

Σύμφωνα με τα ταμειακά δεδομένα μέχρι τέλος Ιουνίου, που δημοσίευσε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ), το δημόσιο ταμειακό έλλειμμα μειώθηκε κατά 46% περίπου, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2009. Η στοχευόμενη ετήσια συρρίκνωση του εν λόγω ελλείμματος είναι της τάξης του 40% (βλ. πίνακα 1). Αυτή η απρόβλεπτη επιπλέον μείωση του ελλείμματος οφειλόταν κυρίως στο χαμηλότερο από το αναμενόμενο επίπεδο δαπανών, το οποίο αντιστάθμισε την ασθενέστερη από την αναμενόμενη είσπραξη εσόδων.

Το σύνολο των κρατικών ταμειακών εκροών μειώθηκε κατά 16,9% συγκριτικά με το πρώτο εξάμηνο του 2009. (Επισημώς στοχεύεται 5,3% ποσοστό συνολικής ετήσιας μείωσης των δαπανών). Η κρατική πρωτογενής δαπάνη ανήλθε σε 5,6 δισεκατ. ευρώ, μικρότερη της προβλεπόμενης τον Μάιο 2010. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στις περικοπές

---

⁹ Να σημειωθεί ότι η Eurostat δεν έχει ακόμη εγκρίνει το δημόσιο έλλειμμα του 2009 ούτε τα στοιχεία σχετικά με το χρέος που έχει κοινοποιήσει η Ελλάδα. Στις 22 Απριλίου 2010, η Eurostat ενημέρωσε ότι, κατόπιν της ολοκλήρωσης των ερευνών που διεξάγει η Eurostat σε συνεργασία με την ελληνική στατιστική υπηρεσία επί πολλών θεμάτων (ειδικότερα, την τομεακή ταξινόμηση των δημοσίων επιχειρήσεων και τη λογιστική των συμφωνιών ανταλλαγής εκτός αγοράς καθώς και την ανάγκη για πιο λεπτομερή και σαφή δεδομένα για τα έσοδα και τις δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης), ο λόγος του δημόσιου ελλείμματος το 2009 θα μπορούσε να επανεκτιμηθεί προς τα άνω από 0,3 έως 0,5% του ΑΕΠ, και το χρέος από 5 ως 7% του ΑΕΠ. Βλ. Δελτίο Τύπου της Eurostat αριθ. 55/2010.

¹⁰ Η έκθεση την οποία υπέβαλε η Ελλάδα στις 6 Αυγούστου 2010 προβλέπει πληρέστερο κατάλογο των μέτρων που θεσπίστηκαν.

¹¹ Όπως αναφέρεται λεπτομερέστερα στη συνοδευτική έκθεση, πληρούνται τα διάφορα κριτήρια των δημοσιονομικών επιδόσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας δανειακής διευκόλυνσης (ζώνη του ευρώ) και της συμφωνίας stand-by (ΔΝΤ).

πρωτογενούς δαπάνης (περιλαμβανομένων των μισθών του δημοσίου), αλλά και της δαπάνης κεφαλαίου. Ωστόσο, σημειώνεται ότι μέρος των εξοικονομήσεων δαπανών που αποφασίστηκαν τον Μάιο (για παράδειγμα περικοπή του δώρου Χριστουγέννων που καταβάλλεται στους δημόσιους υπαλλήλους και στους συνταξιούχους) δεν αντανακλάται πλήρως στα διαθέσιμα στοιχεία. Οι δαπάνες για καταβολή τόκων (σε ταμειακή βάση) παραμένουν σε επίπεδο χαμηλότερο από το προβλεπόμενο λόγω των ιδιαιτεροτήτων του χρονοδιαγράμματος πληρωμών τόκων για το τρέχον έτος και αναμένεται να επανέλθουν στα συνήθη επίπεδα εντός των επομένων μηνών.

Το πρώτο εξάμηνο, το σύνολο των εισπράξεων αυξήθηκε κατά 5.9% ενώ το επιδιωκόμενο ποσοστό ετήσιας αύξησης ανέρχεται σε 15.6%. Το δεύτερο εξάμηνο τα έσοδα πιθανότατα θα αυξηθούν σημαντικά, υπό την επιρροή των αυξήσεων του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Ειδικότερα, η πλέον πρόσφατη αύξηση του ΦΠΑ – που εφαρμόστηκε την 1η Ιουλίου 2010 – δεν αντανακλάται ακόμη στα διαθέσιμα στοιχεία. Ωστόσο, ακόμη και αν ληφθούν υπόψη οι παράγοντες αυτοί, είναι πολύ πιθανό ότι τα φορολογικά έσοδα θα είναι χαμηλότερα σε σχέση με τις προβλέψεις του Μαΐου 2010 στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής στο οποίο στηρίχθηκε η χρηματοδότηση από τη ζώνης του ευρώ και το ΔΝΤ. Η υστέρηση των εσόδων δεν συμβαδίζει πλήρως με την μεγαλύτερη από την προβλεφθείσα ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ που προκάλεσαν ο υψηλότερος από τον αναμενόμενο πληθωρισμός¹² και η σχετικά ευνοϊκή για τους φόρους σύνθεση της ανάπτυξης. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι κάποια από τα μέτρα για την αποτελεσματικότερη είσπραξη φόρων, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τη βελτίωση της φορολογικής διοίκησης δεν είχαν απτά αποτελέσματα και πρέπει να ενισχυθούν.

Πίνακας 1: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού

	2009	2010		2009	2010	
<i>σε ταμειακή βάση (εκατομμύρια ευρώ)</i>	Ιαν.-Ιουν.	Ιαν.-Ιουν.	% μεταβολής	Έκβαση	Επίσημες εκτιμήσεις	% μεταβολή
Σύνολο εσόδων	22831	24180	5,9%	50509	58382	15,6%
Έσοδα προ επιστροφών	24639	26062	5,8%	53420	60224	12,7%
Επιστροφή φόρων	2450	2266	-7,5%	4952	5100	3,0%
Έσοδα κεφαλαίου	642	384	-40,2%	2041	3258	59,6%
Συνολικές δαπάνες	40697	33824	-16,9%	81390	77073	-5,3%
Πρωτογενείς δαπάνες	27945	24398	-12,7%	57975	54611	-5,8%
Τόκοι	6612	5731	-13,3%	12325	13017	5,6%
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	6140	3695	-39,8%	9588	9200	-4,0%
Λοιπά	0	0		1502	245	-83,7%
Δημοσιονομικό υπόλοιπο	-17866	-9644	-46,0%	-30881	-18691	-39,5%

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους – Ελλάδα

Το (διαθέσιμο) ταμειακό υπόλοιπο της γενικής κυβέρνησης – δηλαδή κράτος, τοπική αυτοδιοίκηση και ασφαλιστικά ταμεία, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών νοσοκομείων – εν γένει εξελίσσεται μέχρι τώρα ικανοποιητικά, χάρη στην υπέρβαση των ταμειακών, σε επίπεδο κράτους, στόχων. Σύμφωνα με νομισματικά δεδομένα προερχόμενα από στατιστικές

¹² Τον Ιούλιο 2010 ο ετήσιος πληθωρισμός του ΕνΔΤΚ ήταν 5,5%.

της Τράπεζας της Ελλάδας, για το πρώτο εξάμηνο του έτους (i) το ταμειακό υπόλοιπο της τοπικής αυτοδιοίκησης εμφανίζει πλεόνασμα (183 εκατ. ευρώ) ελαφρά μικρότερο από το αναμενόμενο· ενώ (ii) το ταμειακό υπόλοιπο των ασφαλιστικών ταμείων εμφανίζει έλλειμμα (239 εκατ. ευρώ), αντί πλεόνασμα.

Για περιόδους μικρότερες του έτους δεν υπάρχουν δεδομένα για τη μετάβαση από το (διαθέσιμος) ταμειακό υπόλοιπο της γενικής κυβέρνησης σε λογαριασμούς του ΕΣΛ σε πραγματικό χρόνο. Η προσαρμογή αυτή πρέπει να συνεκτιμά τις προσαρμογές που οδηγούν σε αύξηση του ελλείμματος, όπως εκκρεμής πληρωμή δαπάνης, εγγυήσεις που καταπίπτουν, και το έλλειμμα των εκτός προϋπολογισμού κεφαλαίων, καθώς και καθυστερήσεις στην είσπραξη φόρων και χρονοτριβή στην πληρωμή από τον προϋπολογισμό διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ. Η συνολική προσαρμογή για ολόκληρο το έτος αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση του ελλείμματος το οποίο θα ανέλθει σε περίπου 1300 εκατ. ευρώ.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΧΕΥΟΜΕΝΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΤΟ 2010

Η φορολογική εξυγίανση φαίνεται να προχωρά κανονικά το πρώτο εξάμηνο του 2010, ωστόσο υφίστανται πιέσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην εκτέλεση του προϋπολογισμού τους επόμενους μήνες.

Ειδικότερα:

- Κρατικά έσοδα: Το πρώτο εξάμηνο του έτους, τα φορολογικά έσοδα δεν έφθασαν στο στοχευόμενο επίπεδο παρόλο που εντάθηκαν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Το δεύτερο εξάμηνο του έτους αναμένεται ανάκαμψη των φορολογικών εσόδων μετά την πλήρη εφαρμογή των ήδη θεσπισθέντων μέτρων ενίσχυσης των εσόδων, όπως η αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ από την 1^η Ιουλίου. Εντούτοις, λόγω της επέκτασης της ύφεσης το δεύτερο εξάμηνο, η προσδοκώμενη ανάκαμψη μπορεί να μην έχει ως αποτέλεσμα να φθάσουν τα ετήσια κρατικά έσοδα στο προβλεπόμενο τον Μάιο 2010 επίπεδο¹³.
- Πληρωτέοι λογαριασμοί και καθυστερούμενες πληρωμές: Το ταμειακό υπόλοιπο για τη γενική κυβέρνηση, το οποίο υπερκαλύφθηκε τους προηγούμενους μήνες, μπορεί να στρεβλώθηκε λόγω εκκρεμών πληρωμών δαπανών (συμπεριλαμβανομένων των εκπρόθεσμων πληρωμών δαπανών: καθυστερούμενες πληρωμές). Όπως και στο παρελθόν, ο κίνδυνος σώρευσης καθυστερούμενων πληρωμών οφείλεται κυρίως στις συνδεδεμένες με την υγεία δαπάνες. Επιπλέον, είναι δυνατόν να στρεβλώνονται και οι σχετικές επιδόσεις των διαφόρων τομέων της κυβέρνησης (κράτος, τοπική αυτοδιοίκηση, ασφαλιστικά ταμεία και ταμεία εκτός προϋπολογισμού) εξαιτίας των καθυστερήσεων στις μεταβιβάσεις μεταξύ κυβερνητικών φορέων.
- Κατάπτωση εγγυήσεων: Οι εγγυήσεις που κατέπεσαν το 2009 (και επομένως καταχωρήθηκαν ως οδηγούσες σε αύξηση του ελλείμματος) ανήλθαν σε 700 εκατ. ευρώ. Οι εγγυήσεις αυτές αφορούσαν κυρίως χρέη δημοσίων επιχειρήσεων. Με την πρόοδο της ύφεσης στην οικονομία και επειδή κάποιες δημόσιες επιχειρήσεις (για παράδειγμα ο υπερχρεωμένος Οργανισμός Σιδηροδρόμων) ενδέχεται να μην είναι σε θέση να

¹³ Βάσει των πληροφοριών που είναι σήμερα διαθέσιμες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής κρίνουν ότι θα υπάρξει υστέρηση για το σύνολο του έτους, σε σχέση με τις προβλέψεις που έγιναν στις αρχές Μαΐου, μέχρι και 1 500 εκατ. ευρώ (ή 0,6% του ΑΕΠ).

αναχρηματοδοτήσουν το χρέος τους, μπορεί να αυξηθεί σημαντικά η κατάπτωση εγγυήσεων. Η κατάπτωση εγγυήσεων μέχρι το τέλος Ιουνίου ανήλθε σε 300 εκατ. ευρώ, ωστόσο είναι πιθανό το ποσό αυτό να φθάσει στα 1 500 εκατ. ευρώ μέχρι το τέλος του έτους.

- Τοπική αυτοδιοίκηση, ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και ταμεία εκτός προϋπολογισμού: Οι οικονομικές επιδόσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης δεν έχουν μέχρι σήμερα ακολουθήσει στις προβλέψεις. Το ίδιο ισχύει και για τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Οι επικείμενες εκλογές και η επιτεινόμενη ύφεση ενδέχεται να προκαλέσουν περαιτέρω απόκλιση. Σημειώνεται ωστόσο ότι τα διαθέσιμα στοιχεία αφορούν το υπόλοιπο της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κοινωνικής ασφάλισης και όχι τα αντίστοιχα έσοδα και δαπάνες τους, και ότι το υπόλοιπο προκύπτει από νομισματικές στατιστικές της Τράπεζας της Ελλάδας¹⁴. Επομένως, μια λεπτομερέστερη ανάλυση δεν είναι δυνατή επί του παρόντος. Επιπλέον, μέρος των λιγότερο ευνοϊκών επιδόσεων των φορέων αυτών μπορεί να οφείλεται και σε καθυστερήσεις μεταβιβάσεων που καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Δεν υπάρχουν μέχρι σήμερα δεδομένα για τη δημοσιονομική εκτέλεση των ταμείων εκτός προϋπολογισμού.
- Συγκράτηση δαπανών: Αναμένεται συγκράτηση των εξόδων το δεύτερο εξάμηνο, λόγω της μείωσης των δαπανών το πρώτο εξάμηνο και κάποιων καθυστερήσεων στις πληρωμές. Οι μηνιαίες δαπάνες ήσαν πολύ χαμηλότερες από τις αναμενόμενες το πρώτο εξάμηνο του 2010, χάρη στις προσπάθειες της κυβέρνησης για περιορισμό των δαπανών και στους περαιτέρω ελέγχους του Υπουργείου Οικονομικών, ωστόσο δημιουργήθηκαν υποχρεώσεις οι οποίες θα οδηγήσουν σε ταμειακές εκροές το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Η διατήρηση της υστέρησης εκτέλεσης των δαπανών κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους θα αποτελέσει πρόκληση, επειδή τα υπουργεία ενδέχεται να ανακτήσουν την υστέρηση απορρόφησης των ετήσιων κονδυλίων τους.
- Δημόσιες επιχειρήσεις: Η κυβέρνηση χρειάζεται να επιταχύνει τις προσπάθειές της για την κάλυψη του κόστους στις δημόσιες επιχειρήσεις, προκειμένου να περιορίσει τον κίνδυνο αύξησης των επιδοτήσεων ή άλλων μεταβιβάσεων με αρνητικό δημοσιονομικό αντίκτυπο¹⁵.

5. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Έχουν προχωρήσει σημαντικά οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, όπως η προετοιμασία του νέου οργανικού νόμου για τον προϋπολογισμό, μέτρα κατά της φοροδιαφυγής, απογραφή των δημοσίων υπαλλήλων¹⁶ και ενέργειες για τη δημιουργία Ενιαίας Αρχής Πληρωμών των μισθών του Δημοσίου. Η μεταρρύθμιση στον τομέα των συντάξεων και της δημόσιας διοίκησης προχώρησε με ρυθμό ταχύτερο σε σχέση με τα προγραμματισθέντα. Σχεδιάζονται

¹⁴ Επίσης, είναι ελλιπείς οι πληροφορίες σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες διαφόρων ταμείων κοινωνικής ασφάλισης.

¹⁵ Βλ. ανωτέρω σημείωση 9 για την πιθανή αναταξινόμηση των δημοσίων επιχειρήσεων (όπως οι σιδηρόδρομοι ΟΣΕ).

¹⁶ Σύμφωνα με τα πρόσφατα ανακοινωθέντα στοιχεία για την απογραφή των απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα, ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων ανέρχεται περίπου στις 768.000 (κράτος, τοπική αυτοδιοίκηση, κοινωνική ασφάλιση και ταμεία εκτός προϋπολογισμού). Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στο 17% του συνολικού εργαζόμενου πληθυσμού της Ελλάδας.

περαιτέρω προσαρμογές της νομοθεσίας περί συντάξεων για το 2011¹⁷. Είναι πιο περιορισμένη η πρόοδος της εφαρμογής συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου των αναλήψεων υποχρεώσεων για δαπάνες στα διάφορα επίπεδα της κυβέρνησης. Πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την καλύτερη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων που είναι ουσιώδεις για τον δημοσιονομικό έλεγχο.

Πέρα από τα συνδεδεμένα με το φορολογικό θέματα, σημειώθηκε πρόοδος και σε ό,τι αφορά το φιλόδοξο πρόγραμμα για ευρύτερη διαρθρωτική μεταρρύθμιση. Έχουν ξεκινήσει μεταρρυθμίσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον, μέτρα για τη ταχύτερη απορρόφηση των κονδυλίων των διαρθρωτικών ταμείων και του ταμείου συνοχής, και οριζόντια νομοθεσία για την εφαρμογή της οδηγίας στον τομέα των υπηρεσιών· θεσπίστηκαν φιλόδοξοι νόμοι για την αγορά εργασίας νωρίτερα απ' ό,τι προβλεπόταν, ωστόσο, σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες. Πρέπει να επιστευσθεί η ιδιωτικοποίηση και αναδιάρθρωση των κρατικών επιχειρήσεων – ιδιαίτερα στους τομείς των σιδηροδρομικών μεταφορών και της ενέργειας.

Σε ό,τι αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, συγκροτήθηκε το ταμείο δημοσιονομικής σταθερότητας και η Τράπεζα της Ελλάδας ενισχύει την εποπτεία των τραπεζών.

6. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η έκθεση που υπέβαλε η Ελλάδα περιλαμβάνει τις περισσότερες από τις πληροφορίες και δεδομένα που απαιτούνται με την απόφαση του Συμβουλίου. Ειδικότερα, περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα συγκεκριμένα μέτρα που εφαρμόστηκαν (και αυτά που θα εφαρμοστούν) προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με την απόφαση και σχετικά με τον αντίστοιχο δημοσιονομικό αντίκτυπο τους. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους παρέσχε εγκαίρως δεδομένα για την μηνιαία εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού. Η έκθεση περιέχει επίσης τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση και αποπληρωμή δημόσιου χρέους, και πληροφορίες για τη χρηματοπιστωτική κατάσταση των μεγαλύτερων δημόσιων επιχειρήσεων. Ωστόσο, δεν είναι ακόμη πλήρη τα στοιχεία που αφορούν την τρέχουσα εκτέλεση του προϋπολογισμού από τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, την τοπική αυτοδιοίκηση και ταμεία εκτός προϋπολογισμού, πληροφορίες για την απασχόληση στον δημόσιο τομέα και δαπάνες των οποίων η πληρωμή εκκρεμεί (περιλαμβανομένων των ληξιπροθέσμων).

Επιπλέον, η έκθεση περιέχει όγκο πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2010¹⁸ και για να υπάρξει συμμόρφωση με το ΜΟΧΠ και το ΜΣ.

---

¹⁷ Ελλείψει πλήρων μακροπρόθεσμων προβλέψεων είναι αδύνατη προς το παρόν μια πλήρης εκτίμηση της μεταρρύθμισης στον τομέα των συντάξεων. Οι κύριες παράμετροι στις συντάξεις πρέπει να προσαρμοστούν εντός του 2011 για να διασφαλιστεί ότι η μακροπρόθεσμη εξέλιξη της συνταξιοδοτικής δαπάνης (2009-2060) δεν υπερβαίνει το 2,5% του ΑΕΠ. Η προσαρμογή αυτή θα βασίζεται σε μακροπρόθεσμες προβλέψεις που καταρτίζει η Εθνική Αναλογιστική Αρχή και επικυρώνει η Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της ΕΕ.

¹⁸ Σύσταση του Συμβουλίου (2010/190/ΕΕ) προς την Ελλάδα, της 16ης Φεβρουαρίου 2010, με στόχο τον τερματισμό της ασυνέπειας με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών στην

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Ελλάδα συμμορφώνεται ικανοποιητικά προς την απόφαση του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010, ανταποκρίνεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2010 και εφαρμόζει τα μέτρα που περιγράφονται στο ΜΟΧΠ και το ΜΣ της 3^{ης} Μαΐου 2010.

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου (άρθρο 4 παράγραφος 3), «η Επιτροπή μπορεί να υποδείξει τα μέτρα που χρειάζονται για να τηρηθεί η πορεία προσαρμογής που χαράσσει η απόφαση, με σκοπό τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.» Σύμφωνα με διαθέσιμες πληροφορίες, τα δημοσιονομικά μέτρα που θέσπισε μέχρι τώρα η Ελλάδα φαίνονται επαρκή για την επίτευξη του στόχου που αφορά ένα ανώτατο όριο δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2010, όπως προβλέπεται στην απόφαση του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2010, υπό τον όρο ότι εξακολουθούν να ελέγχονται αυστηρά οι δαπάνες ώστε το σύνολο της κρατικής δαπάνης να είναι χαμηλότερο κατά 4 δισεκ. ευρώ από το προβλεπόμενο επίπεδο, για να αντισταθμιστεί η έλλειψη εσόδων και οι μετακυλίσεις δαπάνης σε άλλους κυβερνητικούς τομείς. Η υστέρηση εκτέλεσης δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού χρειάζεται επίσης να καλύψει την προβλεπόμενη διαφορά μεταξύ του διαθέσιμου ταμειακού ελλείμματος και του υπολοίπου που υπολογίζεται βάσει του Ευρωπαϊκού συστήματος λογαριασμών 1995.

Εφόσον τα σχεδιασθέντα μέτρα εφαρμοστούν με τον δέοντα τρόπο και έγκαιρα, το δε μακροοικονομικό σενάριο είναι το προσδοκώμενο, είναι δυνατόν, σύμφωνα με τις διαθέσιμες προβλέψεις, να επιτευχθεί το ανώτατο όριο δημοσίου ελλείμματος και χρέους για το 2011 – 2014, με μια διόρθωση υπερβολικού ελλείμματος το 2014.

Ελλάδα και την εξάλειψη του κινδύνου υπονόμησης της εύρυθμης λειτουργίας της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (EE L 83 της 30.3.2010, σ. 63).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

Μέτρα (σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης του Συμβουλίου)	Βαθμός προόδου
«Η Ελλάδα θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα πριν από το τέλος Ιουνίου 2010:	
α) νόμο που θα θεσπίζει προοδευτική φορολογική κλίμακα για όλες τις πηγές εισοδήματος και οριζόντια ενιαία αντιμετώπιση του εισοδήματος που προέρχεται από εργασία και περιουσιακά στοιχεία·	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3842/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή τον Απρίλιο 2010.
β) νόμο που καταργεί κάθε απαλλαγή και αυτόνομες φορολογικές διατάξεις στο φορολογικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των εισοδημάτων από τα ειδικά επιδόματα που καταβάλλονται στους δημοσίους υπαλλήλους·	
γ) ακύρωση πιστώσεων του προϋπολογισμού για αποθεματικό απροβλέπτων, με στόχο την εξοικονόμηση 700 εκατ. ευρώ·	Ολοκληρώθηκε. Υπουργική απόφαση.
δ) κατάργηση των περισσότερων από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού για το επίδομα αλληλεγγύης (εκτός από ένα μέρος για την ανακούφιση της φτώχειας) με στόχο την εξοικονόμηση 400 εκατ. ευρώ·	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3845/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή τον Μάιο 2010.
ε) μείωση των υψηλότερων συντάξεων, με στόχο την εξοικονόμηση 500 εκατ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (350 εκατ. ευρώ για το 2010)·	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3863/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή τον Μάιο 2010.
στ) μείωση των δώρων Πάσχα, καλοκαιρινών διακοπών και Χριστουγέννων και των επιδομάτων αδείας που καταβάλλονται στους δημοσίους υπαλλήλους με στόχο την εξοικονόμηση 1500 εκατ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (1100 εκατ. ευρώ το 2010)·	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3845/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή τον Μάιο 2010.
ζ) κατάργηση των δώρων Πάσχα, καλοκαιρινών διακοπών και Χριστουγέννων που καταβάλλονται στους συνταξιούχους, με ταυτόχρονη προστασία αυτών που λαμβάνουν χαμηλότερες συντάξεις, με στόχο την εξοικονόμηση 1900 εκατ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (1500 εκατ. ευρώ το 2010)·	
η) αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ, με απόδοση τουλάχιστον 1800 εκατ. ευρώ ένα πλήρες έτος (800 εκατ. ευρώ το 2010) ¹⁹ .	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3845/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή τον Μάιο 2010. Νέοι συντελεστές ΦΠΑ από την 1 ^η Ιουλίου· νέοι συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης από τις 3 Μαΐου·

¹⁹ Στην έκθεση της 6^{ης} Αυγούστου αναφέρεται ότι το μέτρο αυτό θα μπορούσε να αποφέρει επιπρόσθετα έσοδα 900 εκατ. ευρώ το 2010, αντί 800 εκατ. ευρώ.

θ) αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα, στον καπνό και στο αλκοόλ, με απόδοση τουλάχιστον 1050 εκατ. ευρώ για ένα πλήρες έτος (450 εκατ. ευρώ το 2010)·	
ι) νομοθεσία για την εφαρμογή της οδηγίας για τις υπηρεσίες·	Ολοκληρώθηκε. Θεσπίστηκε οριζόντια νομοθεσία (νόμος 3844/2010)· Συνεχίζονται οι εργασίες για το θέμα του ενιαίου σημείου επαφής.
κ) νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση και την απλοποίηση της δημόσιας διοίκησης σε τοπικό επίπεδο με στόχο τη μείωση του λειτουργικού κόστους·	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3852/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή στις 27 Μαΐου 2010. Εκκρεμεί η έκδοση σειράς εκτελεστικών διαταγμάτων.
ια) συγκρότηση τεχνικής ομάδας εργασίας με στόχο τη βελτίωση του ποσοστού απορρόφησης πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής·	Υπό εξέλιξη. Εκκρεμεί η επίσημη συγκρότηση και στελέχωση της τεχνικής ομάδας εργασίας της οποίας θα προεδρεύει ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης. Στις 30 Ιουνίου, η ελληνική κυβέρνηση εξέδωσε υπουργική απόφαση σχετικά με παραγωγή έργου με ταχεία διαδικασία.
ιβ) νόμο για την απλοποίηση της σύστασης νέων επιχειρήσεων·	Ολοκληρώθηκε. Νόμος 3853/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή στις 17 Ιουνίου 2010.
ιγ) μείωση των δημοσίων επενδύσεων κατά 500 εκατ. ευρώ σε σχέση με τα προγραμματισθέντα·	Υπό εξέλιξη (υπουργική απόφαση 24687/ΑΠ2947) Είναι αδύνατη η πλήρης εκτίμηση προ του τέλους του έτους.
ιδ) διοχέτευση των πιστώσεων του προϋπολογισμού για συγχρηματοδότηση με τα διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής σε ειδικό κεντρικό λογαριασμό που δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί για κανέναν άλλο σκοπό·	Ολοκληρώθηκε. Ο τραπεζικός λογαριασμός στην Τράπεζα της Ελλάδας δημιουργήθηκε στις 30 Ιουνίου 2010.
ιε) ίδρυση ανεξαρτήτου ταμείου δημοσιονομικής σταθερότητας για την αντιμετώπιση τυχόν έλλειψης κεφαλαίων και τη διαφύλαξη υγιούς χρηματοπιστωτικού τομέα με την εισφορά προσθέτων ιδίων κεφαλαίων στις τράπεζες, αν χρειασθεί·	Ολοκληρώθηκε μετά την προθεσμία. Νόμος 3864/2010 που ψηφίστηκε στη Βουλή στις 12 Ιουλίου 2010.
ιζ) ενισχυμένη εποπτεία τραπεζών, με αυξημένους ανθρώπινους πόρους, συχνότερες εκθέσεις και τεστ αντοχής ανά τρίμηνο.	Υπό εξέλιξη. Η Τράπεζα της Ελλάδας έχει εντείνει τις εργασίες της σχετικά με την εποπτεία των τραπεζών. Πραγματοποιούνται τακτικές συναντήσεις με τους ελεγκτές των τραπεζών και με τις σημαντικές εσωτερικές επιτροπές όλων των μεγαλύτερων τραπεζών (διαχείριση κινδύνου, εσωτερικός έλεγχος κλπ). Απαιτείται πλέον από τις τράπεζες να προσκομίζουν συχνότερα κάποια εποπτικά στοιχεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Μέτρα (σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 της απόφασης του Συμβουλίου)	Βαθμός προόδου
<p>«Η Ελλάδα θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα πριν από το τέλος Σεπτεμβρίου 2010:</p> <p>α) συμπερίληψη στο σχέδιο προϋπολογισμού για το 2011 μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης ανερχόμενα σε τουλάχιστον 3% του ΑΕΠ (4,1% του ΑΕΠ εάν ληφθούν υπόψη μεταφορές από μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2010). Ειδικότερα, ο προϋπολογισμός πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα (ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέτρα που αποφέρουν αντίστοιχη εξοικονόμηση πόρων): μείωση της ενδιάμεσης κατανάλωσης της γενικής κυβέρνησης κατά τουλάχιστον 300 εκατ. ευρώ έναντι του επιπέδου του 2010 (επιπλέον της προβλεπόμενης εξοικονόμησης στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και της αναδιοργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο)· πάγωμα της τιμαριθμικής προσαρμογής των συντάξεων (με στόχο την εξοικονόμηση 100 εκατ. ευρώ)· προσωρινή εισφορά κρίσης στις πολύ κερδοφόρες επιχειρήσεις (που αποφέρει επιπρόσθετα έσοδα τουλάχιστον 600 εκατ. ευρώ ετησίως το 2011, 2012 και 2013)· φορολόγηση βάσει τεκμηρίων των επαγγελματιών (με απόδοση τουλάχιστον 400 εκατ. ευρώ το 2011 και αυξανόμενες αποδόσεις το 2012 και 2013)· διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ μέσω της υπαγωγής σε αυτόν υπηρεσιών οι οποίες σήμερα εξαιρούνται και μεταφορά του 30 % των αγαθών και υπηρεσιών από τη μειωμένη στην κανονική κλίμακα συντελεστών (με απόδοση 1 δισεκατ. ευρώ)· σταδιακή εισαγωγή «πράσινου φόρου» στις εκπομπές CO₂ (με απόδοση τουλάχιστον 300 εκατ. ευρώ το 2011)· εφαρμογή από την ελληνική κυβέρνηση νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και την αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης (με στόχο τη μείωση του κόστους κατά τουλάχιστον 500 εκατ. ευρώ το 2011, και 500 επιπλέον εκατ. για καθένα από τα έτη 2012 και 2013)· μείωση των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από εγχώριους πόρους (κατά τουλάχιστον 1 δισεκατ. ευρώ) δίνοντας προτεραιότητα στα επενδυτικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ· κίνητρα για τη ρύθμιση παραβιάσεων χρήσης γης (με απόδοση τουλάχιστον 1.500 εκατ. ευρώ από το 2011 έως το 2013, εκ των οποίων τουλάχιστον 500 εκατ. ευρώ το 2011)· είσπραξη εσόδων από την αδειοδότηση τυχερών παιγνίων (τουλάχιστον 500 εκατ. ευρώ από πωλήσεις αδειών και 200 εκατ. ευρώ από δικαιώματα)· διεύρυνση της φορολογικής βάσης ακίνητης περιουσίας αναπροσαρμόζοντας τις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων (με απόδοση</p>	<p>Προγραμματίστηκαν. Αναμένεται η υποβολή του προϋπολογισμού 011 στη Βουλή την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου.</p> <p>Ολοκληρώθηκαν μερικώς προ της προθεσμίας. Ήδη νομοθετήθηκε σειρά μέτρων που απαιτούνται βάσει της απόφασης του Συμβουλίου και τα οποία θεσπίζονται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού 2011. Σε αυτά περιλαμβάνονται ειδικότερα τα εξής:</p> <p>(i) προσωρινές εισφορές κρίσης σε πολύ κερδοφόρες επιχειρήσεις (600 εκατ. ευρώ ετησίως)· Νόμος 3845/2010·</p> <p>(ii) αύξηση φόρων στα είδη πολυτελείας (εφαρμόζεται από τις 3 Μαΐου 2010· 100 εκατ. ευρώ ετησίως· όπως παραπάνω)²⁰</p> <p>(iii) φορολόγηση των επαγγελματιών βάσει τεκμηρίων (400 εκατ. ευρώ το 2011 και αυξανόμενες αποδόσεις το 2012 και 2013· Νόμος 3842/2010)·</p> <p>(iv) αύξηση της φορολόγησης αμοιβών σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της φορολόγησης αυτοκινήτων με χρονομίσθωση (150 εκατ. ευρώ· όπως παραπάνω).</p>

²⁰ Στην έκθεση της 6^{ης} Αυγούστου αναφέρεται ότι το μέτρο αυτό θα μπορούσε να αποφέρει επιπρόσθετα έσοδα 120 εκατ. ευρώ το 2010, αντί 100 εκατ. ευρώ.

τουλάχιστον 500 εκατ. ευρώ επιπρόσθετων εσόδων)· αύξηση της φορολόγησης αμοιβών σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της φορολόγησης αυτοκινήτων με χρονομίσθωση (κατά τουλάχιστον 150 εκατ. ευρώ)· αύξηση φόρου στα είδη πολυτελείας (κατά τουλάχιστον 100 εκατ. ευρώ)· ειδικό φόρο για ημιυπαίθριους χώρους (με απόδοση τουλάχιστον 800 εκατ. ευρώ ετησίως)· αντικατάσταση μόνο του 20 % των συνταξιοδοτούμενων εργαζομένων στον δημόσιο τομέα (κεντρική κυβέρνηση, δήμοι, δημόσιες επιχειρήσεις, τοπική αυτοδιοίκηση, κρατικές υπηρεσίες και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί)·

β) νόμο για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με σκοπό την εξασφάλιση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς του. Ο νόμος πρέπει ιδίως να θεσπίζει: ενιαίο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης στα 65 έτη (περιλαμβανομένων των γυναικών)· συγχώνευση των υφιστάμενων συνταξιοδοτικών ταμείων σε τρία ταμεία και ενιαίο νέο σύστημα συνταξιοδότησης για όλους τους παρόντες και μελλοντικούς υπαλλήλους (με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2013)· μείωση του ανωτάτου ορίου στις συντάξεις· σταδιακή αύξηση της ελάχιστης ανταποδοτικής περιόδου για συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη, από τα 37 στα 40 έτη (μέχρι το 2015)· ελάχιστο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης στα 60 έτη από την 1η Ιανουαρίου 2011 (περιλαμβανομένων των εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και όσων έχουν 40 έτη εισφορών)· κατάργηση των ειδικών κανόνων για τους ασφαλισμένους πριν από το 1993 (με παράλληλη διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων)· σημαντική περικοπή του καταλόγου των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων· μείωση συνταξιοδοτικών παροχών (κατά 6 % ετησίως) για τα άτομα που συνταξιοδοτούνται από την ηλικία των 60 έως των 65 ετών, με περίοδο συνεισφορών μικρότερη των 40 ετών· δημιουργία αυτόματου μηχανισμού προσαρμογής για τη σύνδεση της ηλικίας συνταξιοδότησης με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής (από το 2020)· εισαγωγή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος βασισμένου σε εισοδηματικά κριτήρια για τους ηλικιωμένους πάνω από το νομοθετημένο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης· θέσπιση αυστηρότερων όρων και τακτική επανεξέταση της πλήρωσης των προϋποθέσεων για τις συντάξεις αναπηρίας· τροποποίηση του τύπου απονομής σύνταξης στο ανταποδοτικό σχήμα για την ενίσχυση της σχέσης μεταξύ των εισφορών που καταβάλλονται και των παροχών που λαμβάνονται (με το ποσοστό συσσώρευσης να περιορίζεται σε ένα μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 1,2 %)· και επέκταση για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών με βάση τις αποδοχές στο σύνολο του εργασιακού βίου (με διατήρηση των κεκτημένων δικαιωμάτων). Η εφαρμογή του νόμου αυτού αναμένεται να μειώσει την προβλεπόμενη αύξηση του λόγου των δαπανών για συντάξεις προς το ΑΕΠ σε επίπεδο χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ στη διάρκεια των επόμενων δεκαετιών και να περιορίσει την αύξηση των δαπανών του δημοσίου τομέα για συντάξεις την περίοδο 2010-2060 σε λιγότερο από 2,5 % του ΑΕΠ·

Ολοκληρώθηκαν μερικώς προ της προθεσμίας. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στη μεταρρύθμιση στον τομέα των συντάξεων πριν από την προθεσμία του Σεπτεμβρίου 2010. Η Βουλή ψήφισε τους νόμους 3863/2010 και 3865/2010 στις 8 και 16 Ιουλίου 2010 (για τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, αντίστοιχα), συμπεριλαμβανομένων ειδικών παραμέτρων μεταρρύθμισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της απόφασης του Συμβουλίου. Ελλείψει πλήρων μακροπρόθεσμων προβλέψεων, είναι αδύνατη προς το παρόν μια πλήρης εκτίμηση της μεταρρύθμισης. Πρέπει να προσαρμοστεί ο νόμος για τη μεταρρύθμιση στον τομέα των συντάξεων για να διασφαλιστεί ότι η μακροπρόθεσμη εξέλιξη της συνταξιοδοτικής δαπάνης (2009-60) δεν υπερβαίνει το 2,5% του ΑΕΠ. Η προσαρμογή αυτή θα βασίζεται σε μακροπρόθεσμες προβλέψεις που καταρτίζει η Εθνική Αναλογιστική Αρχή και επικυρώνει η Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της ΕΕ.

<p>γ) ενίσχυση του ρόλου και των πόρων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και παροχή διασφαλίσεων έναντι πιθανών πολιτικών παρεμβάσεων σε επίπεδο προβλέψεων και λογιστικής·</p>	<p>Υπό εξέλιξη στο πλαίσιο του νόμου περί φορολογικής διαχείρισης και ευθύνης, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 30 Ιουνίου 2010.</p>
<p>δ) σχέδιο μεταρρύθμισης της νομοθεσίας για τις αποδοχές στον δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένης ιδίως της ίδρυσης Ενιαίας Αρχής Πληρωμών των μισθών, της εισαγωγής ενιαίων αρχών και χρονοδιαγράμματος για την εισαγωγή ενιαίου απλοποιημένου συστήματος αμοιβών που θα εφαρμόζεται στον δημόσιο τομέα, στις τοπικές αρχές και σε άλλους οργανισμούς του δημοσίου·</p>	<p>Υπό εξέλιξη. Η κυβέρνηση προχωρεί στη δημιουργία Ενιαίας Αρχής Πληρωμών νωρίτερα απ' ό,τι προβλεπόταν. Ήδη καλύπτει μισθούς που καταβάλλονται σχεδόν στο 80% του συνολικού αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων της κεντρικής κυβέρνησης. Η απογραφή των απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα θα συμβάλει στην ευρύτερη κάλυψη του συνόλου της κεντρικής κυβέρνησης μέχρι το τέλος του έτους.</p>
<p>ε) νομοθεσία για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης και των ελέγχων·</p>	<p>Υπό εξέλιξη. Αναλήφθηκαν πολλές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της αποδοτικότητας της φορολογικής διοίκησης, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης. Η κυβέρνηση θέσπισε νέο φορολογικό νόμο που καθιερώνει αυστηρότερη εφαρμογή των διαδικασιών σε ό,τι αφορά τα εισοδήματα και τη δήλωση καταβολής του ΦΠΑ, διευρύνει τη φορολογική βάση ακυρώνοντας τις μειώσεις και απαλλαγές και καθιερώνει τεκμήρια φορολόγησης. Η κυβέρνηση άρχισε να διαμορφώνει ένα πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων όσον αφορά τη συμμόρφωση και να ενισχύει την ικανότητα στρατηγικής διαχείρισης των φορολογικών και τελωνειακών αρχών προβαίνοντας στην αναδιάρθρωση των αρμόδιων υπηρεσιών. Επίσης, ξεκίνησε η δημιουργία πέντε ειδικών τεχνικών ομάδων εργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών και στις εφορίες.</p>
<p>στ) δρομολόγηση ανεξάρτητης αξιολόγησης της δημόσιας διοίκησης και των υφιστάμενων κοινωνικών προγραμμάτων·</p>	<p>Προγραμματίστηκαν. Εναρκτήριες συναντήσεις προγραμματίστηκαν για τον Σεπτέμβριο.</p>
<p>ζ) δημοσίευση μηνιαίων στατιστικών στοιχείων (σε ταμειακή βάση) για τα έσοδα, τις δαπάνες, τη χρηματοδότηση και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές (χρέη) για τη «διαθέσιμη γενική κυβέρνηση» και τους επιμέρους φορείς της·</p>	<p>Ολοκληρώθηκαν μερικώς. Το 2010, η Ελλάδα δημοσιεύει τακτικά λεπτομερή ταμειακά δεδομένα για τα έσοδα, τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση του κράτους. Δεν είναι ακόμη διαθέσιμα τα δεδομένα για τις δαπάνες των οποίων εκκρεμεί η πληρωμή. Η νομική υποχρέωση περιελήφθη στο σχέδιο νόμου για τη φορολογική διαχείριση και ευθύνη, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 30.6.2010. Ο νόμος 3861/2010 απαιτεί τη δημοσίευση online όλων των αποφάσεων που αφορούν δεσμεύσεις κονδυλίων στη γενική κυβέρνηση.</p>
<p>η) σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων της γενικής κυβέρνησης, ιδίως με την ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου στις στατιστικές υπηρεσίες και στο γενικό λογιστήριο του κράτους και με τη διασφάλιση της πραγματικής προσωπικής ευθύνης σε περιπτώσεις εσφαλμένων αναφορών, προκειμένου να υπάρξει έγκαιρη παροχή υψηλής ποιότητας δεδομένων της γενικής κυβέρνησης, όπως προβλέπεται στους κανονισμούς (ΕΚ) 2223/96, 264/2000, 1221/2002, 501/2004, 1222/2004,</p>	<p>Υπό εξέλιξη. Εφαρμογή του σχεδίου δράσης που συμφωνήθηκε με την Eurostat.</p>

1161/2005, 223/2009 και 479/2009·	
θ) τακτική δημοσίευση των πληροφοριών για την οικονομική κατάσταση στις δημόσιες επιχειρήσεις και σε άλλους δημόσιους φορείς που δεν υπάγονται στη γενική κυβέρνηση (συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσεων, ισολογισμών και δεδομένων για την απασχόληση και τις μισθολογικές δαπάνες).	Ολοκληρώθηκαν μερικώς. Ορισμένα δεδομένα περιλαμβάνονται στην έκθεση της 6 ^{ης} Αυγούστου.